

تولدی که دانش را رونق می‌دهد

مطمئن نیستیم که جمعه بود آن روز و اول ماه رجب یا سوم ماه صفر؛ ولی به هرحال، 57 سال از مهاجرت پیامبر خدا(ص) از مکه به مدینه گذشته بود ...

مطمئن نیستیم که جمعه بود آن روز و اول ماه رجب یا سوم ماه صفر؛ ولی به هرحال، 57 سال از مهاجرت پیامبر خدا(ص) از مکه به مدینه گذشته بود .

که یکی از فرزندان پیامبر به دنیا آمد.

نمی‌دانیم یکی از روزهای بهار بود یا پاییز که نوه پیامبر امام حسین صاحب نوه‌ای سبزه‌رو با موهایی مجعد شد که يك خال زیبا هم روی گونه‌اش داشت.

نوزادی که به دنیا آمد از طرف پدر نوه امام حسین(ع) بود و از طرف مادر، نوه امام حسن(ع). از میان امامان ما شیعیان، آخرین امامی بود که یکی از اصحاب رسول خداص را می‌دید و شاید، هم به‌خاطر این که از هردو طرف نوه پیامبر حساب می‌شد و هم این که پیامبر به یکی از یاران بزرگش (جابر بن عبدالله انصاری) وعده دیدن ایشان را داده بود و گفته بود سلامش را به او برساند، نام پیامبر خدا را برایش انتخاب کردند.

لقب اصلی محمدبن علی(ع) را رسول‌اکرم (ص) برایش انتخاب کرده بود؛ باقرالعلوم. سه، چهار سال اول زندگی امام باقرع، در دوره امامت پدر بزرگش (امام حسین ع) گذشت. او در همان دوره کودکی، در واقعه کربلا حضور داشت و سفر اسارت را همراه پدر و خانواده تجربه کرد.

امام باقر بزرگ که شد، جوانی خوش‌صدا و خوش‌برخورد و با محبت بود که در دانش و زهد و شجاعت از برادرانش سبقت گرفت. این پسر عالم و تیزهوش امام سجاده در میان جمع فرزندان دانشمندش می‌درخشید. ویژگی‌های ممتاز و دانش عمیق و متنوع محمد باقر (ع) هم افراد عادی و هم دانشمندان را به احترام وامی‌داشت. مورخان از آن حضرت به‌عنوان دانشمندی بزرگ و بلندمرتبه یاد کرده‌اند که دروازه‌های معارف پنهان و لطایف علمی را به‌روی مردم باز می‌کرد. چنان که یکی از بزرگ‌ترین شارحان نهج‌البلاغه(ابن ابی‌الحدید) از او به‌عنوان سرور فقهای حجاز نام می‌برد و می‌نویسد: مردم از او و پسرش جعفر، فقه را فراگرفتند. زندگی امام محمد باقر (ع) با خلافت چند تن از خلفای اموی هم‌زمان بود. از میان آنان فقط عمر بن عبدالعزیز، خلیفه عادل و درستکاری بود که با خانواده پیامبرص خوب رفتار کرد و در دوره کوتاه خلافتش آزار و اذیت‌ها و محدودیت‌هایی که در باره آنان اعمال می‌شد از میان رفت.

نقل است که يك بار عمر بن عبدالعزیز، از آن حضرت خواست به او نکته‌ای بگوید و او را نصیحت کند. امام فرمود: تو را سفارش می‌کنم که افراد کم‌سن و سال جامعه را فرزند خود، میان‌سالانشان را برادر و بزرگانشان را پدر خود بدانی. آن‌گاه با فرزندان مهربان و دل‌رحم باشی؛ رابطه و پیوندت را با برادران حفظ کنی و به پدران خوبی کنی و به هر کار نیکی که دست زدی آن را تداوم بخش. می‌گویند در ۱۷۱ سالگی از او نکات جدی علمی می‌پرسیدند و او درست و دقیق پاسخ می‌داد. امام باقرع از چنان وقار و هیبتی برخوردار بود که دانشمندان بزرگ در حضورش دستپاچه می‌شدند. مثلاً از#171؛ قناده»، فقیه بزرگ بصره، نقل شده که به امام باقرع گفت:#171؛ من پیش فقهای بزرگ و از جمله ابن عباس رفته‌ام؛ اما دلم پیش هیچ‌کدام چنان به اضطراب نیفتاد که پیش تو.» فرزندان امام سجاده هم از توجه ویژه آن حضرت به فرزندش محمد (ع) ماجراها نقل می‌کنند و علاوه بر فضل و دانش و خداپرستی او، امامتش را هم دلیلی بر این کار می‌دانستند و می‌گفتند که امام سجاده (ع) می‌خواست امامت محمد باقر (ع) را به شیوه‌های گوناگون به اطرافیان و شیعیان خود نشان بدهد. نقش مهر این امام عزیز هم این بود:#171؛ العزه لله جمیعاً».